

ת"פ 31228/01/22 - מדינת ישראל נגד חמזה אבו הדוואן, יוסף עג'לוני

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 31228-01-22 מדינת ישראל נ' אבו הדוואן (עציר)

ת"פ 64179-01-22 מדינת ישראל נ' עג'לוני (עציר)

29.1.2023

לפני כבוד השופטת תמר בר-אשר

המאשימה

נגד

הנאשם בת"פ 31228-01-22

הנאשם בת"פ 64179-01-22

חמזה אבו הדוואן

יוסף עג'לוני (עציר)

עו"ד אייל לידני, עו"ד שירה נתן

באי-כוח המאשימה:

(פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי))

בא-כוח הנאשם בת"פ 31228-01-22: עו"ד מאזן איוב

בא-כוח הנאשם בת"פ 64179-01-22: עו"ד לאה צמל

גזר דין

בהתאם להכרעת הדין מיום 20.9.2022 בת"פ 31228-01-22, הנאשם **חמזה אבו הדוואן** (להלן - **אבו הדוואן**), יליד 00.00.2001 (כבן 19.5 במועד העבירות וכיום כבן 21), הורשע על-פי הודאתו בעבירות **התפרעות**, לפי סעיף 152 בחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - **החוק**), **מעשה טרור של חבלה בכוונה מחמירה**, לפי סעיף 329(א)(2) בחוק וסעיף 37 בחוק המאבק בטרור, התשע"ו-2016 (להלן - **חוק המאבק בטרור**), ו**ייצור נשק**, לפי סעיף 144(ב) בחוק.

בהתאם להכרעת הדין מיום 17.11.2022 בת"פ 64179-01-22, הנאשם **יוסף עג'לוני** (להלן - **עג'לוני**), יליד 27.6.2001 (כבן 20 במועד העבירות וכיום כבן 21.5), הורשע על-פי הודאתו בעבירות **התפרעות**, לפי סעיף 152 בחוק, **מעשה טרור של חבלה בכוונה מחמירה**, לפי סעיף 329(א)(2) בחוק וסעיף 37 בחוק המאבק בטרור ו**פעולה בנשק למטרת טרור**, לפי סעיף 30(א) בחוק המאבק בטרור.

הודאות שני הנאשמים היו במסגרת הסדרי הטיעון אשר כללו את תיקון כתבי האישום בעניינם אך לא כללו הסכמות בעניין העונש. לגבי שניהם חלה חובת הגשת תסקיר לעונש מטעם שירות המבחן. התסקיר בעניין אבו הדוואן הוגש ביום 20.12.2022 והטיעונים לעונש בעניינו נשמעו ביום 8.1.2023. התסקיר בעניין עג'לוני הוגש ביום 16.1.2023 והטיעונים לעונש בעיינו נשמעו ביום 17.1.2023. שני ההליכים אוחדו לאחר שמיעת הטיעונים לעונש ולקראת מתן גזר הדין (החלטות מיום 18.1.2023 ומיום 24.1.2023).

עמוד 1

עובדות כתבי האישום (המתוקנים)

2. החל מיום 13.4.2021, במהלך חודש הרמדאן 2021 התרחשו בארץ ובייחוד בירושלים, התפרעויות ותקיפות שכללו מעשי אלימות, יידוי אבנים וחפצים אל עבר אנשים וכלי רכב בעלי סממנים יהודיים וכן תקיפות והתפרעויות כלפי כוחות הביטחון, שנעשו ממניע גזעני ועל רקע לאומני. החל מיום 10.5.2021, לאחר ירי רקטות אל עבר ירושלים, מרכז הארץ ועוטף עזה, החל מבצע צבאי "שומר חומות" ובמקביל נמשכו הפרות הסדר המתוארות.

ביום 18.5.2021 בשעות אחר הצהריים, החליטו הנאשמים ואחרים להכין בקבוקי תבערה לשם יידויים במהלך עימותים עם כוחות הביטחון. הם התכנסו בבית ספר "אלוקאלה" במחנה הפליטים שועפאט, אספו עשרות בקבוקי זכוכית, מילאו אותם בבנזין והכניסו אליהם פיסות בד ובכך ייצרו בקבוקי תבערה. בעניין הנאשם עג'לוני נאמר, כי הוא ואחר ייצרו כך שלושה בקבוקי תבערה.

מאוחר יותר באותו יום התפתחו הפרות סדר משמעותיות נגד כוחות הביטחון סמוך למחסום המשטרה בכניסה למחנה הפליטים שועפאט. הנאשמים והאחרים לקחו עמם שישה מבקבוקי התבערה שייצרו ועלו עמם אל גג של חנות מכולת הסמוכה אל המחסום כדי להשתתף בהתפרעות. הם נעמדו על הגג והחלו ליידות אבנים אל עבר השוטרים שהיו במחסום. הנאשמים יידו מספר אבנים על השוטרים שעמדו סמוך למחסום מתחת לגג, ממרחק כ-20 מטר והאחרים שהיו עמם על הגג יידו אל עבר השוטרים את בקבוקי התבערה. הנאשם עג'לוני יידה בקבוק תבערה אחד.

לאחר שהשוטרים החלו להשתמש באמצעים לפיזור הפגנות, ירדו הנאשמים והאחרים מגג המכולת. הנאשם אבו הדוואן ואחרים עלו אל גג אחר סמוך ומשם יידו אבנים אל עבר כוחות הביטחון. לפתע הבחינו הם כי שוטרים הגיעו אל מקום סמוך לגג שבו היו וכי אחד השוטרים החל לטפס אל הגג. אבו הדוואן ואחר הרימו חתיכות אבני שיש והשליכו אותן מהגג אל עבר השוטר שעמד תחתם. אחת מהן פגעה בשוטר.

עניינו של מעורב נוסף

3. בעניין האירוע הנדון, הוגשו שלושה כתבי אישום. שניים נגד הנאשמים הנדונים וכתב אישום נוסף הוגש בת"פ (מחוזי ירושלים) 31216-01-22 **מדינת ישראל נ' מונזר נג'אר** (19.10.2022) (כבוד השופט א' סלע) (להלן - **עניין נג'אר**). נאשם זה, כבן 24 במועד העבירות (כבן 25 בעת מתן גזר הדין), הורשע על-פי הודאתו בקשר לשני אירועים, אחד מיום 12.5.2021, אשר בעניינו הורשע בעבירות התפרעות (סעיף 152 בחוק), פזיזות ורשלנות (סעיף 338(א)(3) בחוק) וניסיון תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות (סעיף 274(1), (2) ו-(3) בחוק). בקשר לאירוע הנדון, מיום 18.5.2021, הוא הורשע בעבירת ייצור נשק (סעיף 144(ב) בחוק). לחובתו הרשעה אחת בעבירות דומות. נקבע בעניינו מתחם עונש בין 28 ל-48 חודשי מאסר בפועל והושתו עליו 36 חודשי מאסר בפועל ו-9 חודשי מאסר מותנה. ערעורו על גזר הדין טרם נדון (**ע"פ 8167/22**) (קבוע ליום 1.3.2023).

תסקירי שירות המבחן

4. **התסקיר בעניין אבו הדואן:** אבו הדואן (להלן בפסקה זו - **הנאשם**) כבן 21. הוא הבן החמישי מבין שמונה ילדים במשפחתו. בשל מחלה ממנה סובל האב, הוא אינו עובד זה כחמש-עשרה שנה, אמו של הנאשם עקרת בית, שלוש מאחיותיו נשואות ואח נוסף סובל מנכות. האב והאח מתקיימים מקצבת המוסד לביטוח לאומי והמשפחה אף מסתייעת כלכלית במשפחה המורחבת. הנאשם סיים שתיים-עשרה שנות לימוד ולדבריו, הוא לא נתקל בקשיים לימודיים או חברתיים. הוא רצה ללמוד עיצוב בתים, אך בהיעדר יכולת למימון לימודיו, החל לעבוד בניקיון ובשיפוצים. קודם מעצרו עבד בנגרות, תחום שלמד והוא אף מעוניין לשוב ולעסוק בו ולסייע לפרנסת משפחתו. הוא סובל ממיגרנות וכן מבעיה רפואית (כמפורט בתסקיר).

הנאשם נעדר הרשעות קודמות ולדבריו איש מבני משפחתו אינו מעורב בפלילים. הוא התקשה להכיר באחריותו לעבירות. לדבריו, בעת חזרתו מעבודתו, נתקל בהתפרעויות סמוך לביתו שבמהלכן שוטרים ריססו גז מדמיע. הוא יידה לעברם אבנים כדי להרחיקם וכדי שיחדלו מריסוס הגז המדמיע. לטענתו, אין לו קשר לגורמי טרור או להכנת נשק. במהלך מעצרו אמר שהכין נשק רק כדי להרגיש ערך עצמי בעיני אחרים. קצין המבחן ציין כי בשל הקושי של הנאשם להכיר באחריותו לעבירות, יש קושי בהבנת הרקע למעשיו.

לפי התרשמות שירות המבחן, הנאשם גדל במשפחה קשת יום ודלת אמצעים ובמחסור במענים בסיסיים ורגשיים. ניכר כי הוא היחיד מבני משפחתו שמתפקד וכי עול פרנסת משפחתו הוטל עליו באופן שאינו תואם את רצונו ואת יכולותיו ואף חייב אותו לעבוד מגיל צעיר. יתכן כי מעשיו נעשו על רקע חיפוש אחר שייכות. כל אלו הם בגדר גורמי סיכון להישנות מעורבות עבריינית. עם זאת, עולה כי הנאשם בעל רמת אינטליגנציה תקינה, יכולת ביטוי תואמת ובעל כוחות חיוביים לתפקוד המתבטאים בסיום לימודיו בהצלחה ובתעסוקה עד מעצרו. הוא אף אינו מעורב בחברה שולית ופלילית וכי זו מעורבותו היחידה בפלילים, כך שיש באלו כדי לשמש גורמי סיכוי לשיקומו ולהימנעותו מהתנהגות עבריינית. לנוכח האמור, חומרת המעשים והקושי של הנאשם להכיר באחריותו, נמנע שירות המבחן מהמלצה טיפולית-שיקומית בקהילה.

5. **התסקיר בעניין עג'לוני:** הנאשם עג'לוני (להלן בפסקה זו - **הנאשם**) כבן 21.5, רווק. הוא נולד וגדל בעיר העתיקה בירושלים ובגיל 6 עבר עם משפחתו לגור במחנה הפליטים שועפאט. הוא הבן השישי מבין תשעה ילדים במשפחתו. אביו כבן 55 עובד בניקיון ואמו כבת 49, עקרת בית. הוא סיים 12 שנות לימוד ולדבריו, הוא חברותי ואף לא היו לו בעיות בלימודים או בעיות משמעת בבית הספר, אך בשנת הלימודים האחרונה לא גילה עניין בלימודים והדבר הביא להידרדרות בלימודיו. בגיל 18 החל לעבוד בניקיון ובאחזקה, בהמשך עבד בחשמל וקודם מעצרו עבד כנגר. אינו משתמש בחומרים פסיכו-אקטיביים.

הנאשם נעדר הרשעות קודמות. הוא הודה בפני שירות המבחן כי עבר את העבירות הנדונות, אך התקשה להסביר את מניעיו למעשים ולדבריו, הם נעשו מחמת טעות בשיקול דעתו. קצינת המבחן לא התרשמה מביטוי חרטה או תובנה עמוקה בעניין העבירות ולפי התרשמותה, הוא אף נתן לגיטימציה למעשה בכך שצייד במתואר בכתב האישום ונמנע מגינוי המעשים. עם זאת הוער, שניכר כי הוא התקשה לשתף באופן כן בכל הנוגע למעשים.

התרשמות שירות המבחן היא כי מדובר בבחור צעיר שהתפתחותו הייתה תקינה וכי בעניינו תיק מב"ד נוסף. הוא התקשה לשתף פעולה ואף נטה להציג תמונה חיובית בעניין התנהלותו בעבר ובהווה. כגורמי סיכוי לשיקומו צוינו גילו הצעיר

ותפקודו התקין בלימודים ובתעסוקה. כגורמי סיכון להישנות עבירות צוינו קשיי התבטאותו באופן אוטנטי, היעדר ביטוי חרטה וקשייו לבחינת מניעיו להתנהלותו. בנסיבות אלו, הוערך סיכון להישנות עבירות. לנוכח הערכה זו הומלץ על השתת ענישה מוחשית שתציב גבולות לצד מאסר מותנה מרתיע.

הראיות לעונש

6. **מטעם המאשימה:** לא הוגשו ראיות לעונש (לשני הנאשמים אין הרשעות קודמות).

7. **מטעם הנאשם אבו הדואן: נ/1** - תלושי שכר של הנאשם (מחודשים פברואר ויולי 2020 ומרץ 2021), שלפיהם השתכר כ-5,000 ₪ בחודש בממוצע; **נ/2 ו-נ/3** - אישורי זכאות של אביו של הנאשם ושל אחיו התאום לקצבת נכות חודשית מהמוסד לביטוח לאומי בשל נכות רפואית צמיתה בשיעור 100% לכל אחד ומסמכים רפואיים בעניינם; **נ/4** - תעודת ציונים משנת הלימודים 2001.

8. **מטעם הנאשם עגולוני העידה אמו, הגב' מייסון ע'לוני:** בעדותה סיפרה כי הנאשם נעצר עת ישן במיטתו. לדבריה, הוא עובד כל היום וכי אינו עסוק בדבר למעט עבודתו לפרנסת המשפחה. הוא למד נהיגה ועמד לגשת לבחינת רישוי וכן תכנן לפרוע את חובות בשל רכישת בית שעמד לקנות. לדבריה, יש לו לב טוב והוא אדם מצוין האוהב את משפחתו, מטפל בהם ודואג להם. כל אחיו נשואים והם לא היו מסכימים שיעשה את המעשים שבהם הואשם. לבסוף התחייבה לשמור עליו כדי שלא יחזור על מעשיו וביקשה כי בית המשפט יתחשב בו בעת גזירת עונשו.

טענות הצדדים בעניין העונש ודברי הנאשם

טענות המאשימה

9. בעניין העבירות נטען, כי הערכים המוגנים שנפגעו ממעשי הנאשם הם שלמות הגוף, שלומו של אדם וביטחונו וכן השמירה על שלטון החוק והסדר הציבורי. לא אחת נקבעה החומרה היתרה הגלומה בעבירות שעניינן התפרעות המונית אשר נובעת מריבוי המשתתפים, מהמניע, מסכנת החיים הממשית הכרוכה בה ובשל הפגיעות הקשות שלעיתים נגרמות בעטין. בעניין בקבוקי התבערה המחוקק ובתי המשפט ראו לנכון להחמיר בענישת עוברי עבירות הנעברות באמצעותם ואף נקבעו לאחרונה עונשים מזעריים לעוברי עבירות נשק. אמנם תיקון זה אינו חל בנסיבות הנדונות, אך כבר נפסק כי יש בתיקון כדי להצביע על כוונת המחוקק ועל ההצדקה להחמרה בענישה. כן הודגש כי בכל הנוגע לעבירות לפי חוק המאבק בטרור, המחוקק קבע את הצורך בהחמרת הענישה, כפי שאף הודגש בדברי ההסבר להצעת החוק.

בעניין נסיבות העבירות הודגשו עיתוי העבירות, אשר נעברו במהלך תקופת מבצע "שומר חומות" וכי כבר נקבעה החומרה הרבה הנובעת מכך. כן נטען, כי הנאשמים היו שותפים למעין מפעל להכנת בקבוקי תבערה; האבנים ובקבוקי

התבערה כוונתו ויודו במהלך ההתפרעות אל עבר כוחות הביטחון והשוטרים, ממרחק קרוב, בעוד הנאשם אבו הדואן והאחרים עברו מגג אחד לאחר ובעת שאחד השוטרים טיפס אל הגג, נאשם זה והאחרים ידו חתיכות אבני שיש לעברו, שאף פגעו בו, אך למרבה המזל התוצאות לא היו קשות; הנאשם עג'לוני לא היה שותף לעלייה על הגג השני ולידיו אבני השיש כמתואר, אך הוא יידה בקבוק תבערה, גם אם עשה כן ממרחק; פוטנציאל הנזק ממעשי הנאשמים הוא רב, גם אם לא נגרם נזק בפועל; בעניין אבו הדואן הודגש גם פוטנציאל הנזק מידי חתיכות אבני השיש מגובה, דבר שעלול לגרום לפגיעה קשה; המניע למעשים היה אידיאולוגי מובהק; הנאשמים הודו במעשים שהם בגדר מעשה טרור.

בעניין מדיניות הענישה הנהוגה הפנו בא-כוח המאשימה אל עניינו של המעורב הנוסף, **נג'אר** שלגביו נטען כי בשל שונות הנסיבות, על מתחם העונש בעניינם של הנאשמים הנדונים להיות מחמיר יותר. בעניין עיתוי העבירות הפנו אל עניין ע"פ 901/22 **מדינת ישראל נ' אסווד** (24.2.2022) (להלן - **עניין אסווד**), אשר במסגרתו עמד בית המשפט על החומרה היתירה הנעוצה בעבירות הנעברות ממניע גזעני ובמהלך התפרעות המונית ובאופן מיוחד בימי מבצע "שומר חומות" (שם, כבוד השופט ע' פוגלמן, פסקאות 8-10) וכן אל גזר הדין בת"פ (מחוזי ירושלים) 10894-06-21 **מדינת ישראל נ' אבו זינה** (8.12.2021) (כבוד השופט א' סלע) (להלן - **אבו זינה במחוזי**), שהערעור בעניינו נדחה (ע"פ 18/22 **אבו זינה נ' מדינת ישראל** (27.7.2022) (להלן - **עניין אבו זינה**)), שאף במסגרתו ניתן משקל לכך שהעבירות נעברו בתקופת מבצע "שומר חומות". כן נטען כי על-פי דו"ח שפורסם לציבור, בתקופה זו הוגשו כארבע-מאות כתבי אישום, שליש מהם בירושלים.

בעניין חתיכות אבני השיש מהגג שאליו עברו אבו הדואן והאחרים, הודגש כי מדובר במעשה חמור במיוחד הנובע מידי חתיכות אבנים מגובה, כפי ששהדבר נלמד מהדיון באישום השני בעניין תפ"ח (מחוזי חיפה) 25853-06-21 **מדינת ישראל נ' אנבאריה** (8.12.2022) (להלן - **עניין אנבאריה**), אך הודגש כי הנסיבות באותו עניין היו חמורות באופן משמעותי מאלו הנדונות בעניינו.

בעניין מדיניות הענישה, הפנתה המאשימה אל מספר פסקי דין (במסגרת הטיעונים לעונש בעניין עג'לוני), אשר יפורטו בהמשך הדברים.

בעניין מתחם העונש ההולם עמדת המאשימה היא כי בעניין אבו הדואן יש להעמידו בין 6 ל-8 שנות מאסר בפועל ובעניינו של עג'לוני בין 4.5 ל-7 שנות מאסר בפועל. כמו כן יש להשית על שניהם ענישה נלווית, לרבות קנס בשל ההיבט הכלכלי של העבירות.

בעניין נסיבותיהם של שני הנאשמים נטען, כי שניהם צעירים יחסית, נעדרי הרשעות קודמות, הודו בעובדות כתב האישום ובכך הביאו לחסכון בזמן שיפוטי. בעניין הנאשם אבו-הדואן נטען כי מהתסקיר עלה כי התקשה להכיר באחריותו למעשים. בדומה נטען בעניין עג'לוני, כי לא הביע חרטה או תובנה לבעייתיות שבמעשיו, לא גינה אותם ואף הוערכה מסוכנות להישנות עבירות. כן נטען, כי כבר נקבע כי אם המניע לעבירות אידיאולוגי, יש להעדיף את שיקולי ההרתעה וההגנה על שלום הציבור על פני שיקולי שיקום, נסיבות אישיות וכדומה (עניין **אסווד**, פסקה 10).

בהתאם לכך, בעניינו של אבו הדוואן עתרה המאשימה למקם את עונשו בתחתית מתחם העונש ובעניין עג'לוני עתרה למקמו בחלקו התחתון של מתחם העונש, אך לא בתחתיתו ממש. זאת לצד מאסר מותנה וקנס בשל ההיבט הכלכלי הנטען של העבירות. כן הודגש כי אמנם מבוקשת קביעת מתחם עונש גבוה ואף לא נמצאה פסיקה התומכת בכך, אך ניתן לגזור זאת מפסיקה קיימת.

טענות ההגנה בעניינו של אבו הדוואן

10. בא-כוחו של הנאשם אבו הדוואן (להלן בפסקה זו - **הנאשם**) טען כי מדובר בצעיר אשר "עשה מעשה שטות". בלי להמעיט מחומרת מעשיו טען, כי יש לשקול את הודאתו בהזדמנות הראשונה, את החיסכון בזמן השיפוטי, את הכרתו באחריותו למעשים ואת הבנתו והפנמתו את חומרתם. אף אין לחובתו הרשעות קודמות וכי זו הסתבכותו הראשונה עם החוק. כן טען כי יש לשקול את נסיבותיו האישיות כמפורט בתסקיר ובכלל זה, מחלת אביו, אשר לטענת בא-כוח הנאשם מצויה בשלב מתקדם וסופני, את הלקות של אחיו ואת העובדה שלאחרונה עבר אירוע מוחי וכי לאב ולאח נקבעה נכות בשיעור 100%. כמפורט בתסקיר, הנאשם הוא בן למשפחה קשת יום שעברה קשיים רבים וכי הוא הבן היחיד שתיפקד ופרנס את משפחתו, מעבר ליכולתו. הוא סיים לימודים בבית ספר ואף רצה ללמוד עיצוב פנים, אך נאלץ לפרנס את משפחתו ולשם כך עבד בנגרות, בניקיון ובכל דבר שאפשר זאת.

בכל הנוגע להכרת הנאשם באחריות למעשים, בא-כוח הנאשם חלק על האמור בתסקיר. לטענתו, הנאשם הודה, הכיר באחריותו המלאה למעשיו ואף הביע חרטה כנה. נראה כי לא הבין את הליך השיחה עם קצין המבחן ולכן ענה בחשדנות. מדובר במי שעצור חודשים רבים וכאמור בתסקיר, מעצרו קשה לו אך אפשר לו להבין את מעשיו, להפנימם ולערוך חשבון נפש. מדובר באירוע חד פעמי, שנבע מלהט של הרגע על רקע האירועים שהתרחשו, אך הנאשם שילם על כך מחיר כבד ואף משפחתו שילמה מחיר כבד בשל מעצרו. הוא גדל עם חסכים משמעותיים ואינו מעורב בחברה שלילית. כמו כן טען, כי יש לשקול את העובדה שלמרבה המזל, איש לא נפגע מהמעשים וכן את העובדה שהנאשם לא שולב בהליך שיקום במסגרת מעצרו.

בעניין מדיניות הענישה הנוהגת, הפנה בא-כוח הנאשם אל גזרי דין רבים שניתנו בבית משפט זה בעת האחרונה העוסקים בנסיבות דומות, אך מתחמי הענישה שנקבעו בהם נמוכים משמעותית מזה שמבקשת המאשימה. גזרי דין אלו יפורטו במסגרת הדיון במדיניות הענישה הנוהגת.

בא-כוח הנאשם הוסיף כי פסקי הדין שאליהם הפנתה המאשימה עוסקים בנסיבות חמורות באופן משמעותי מאלו הנדונות ולכן לא ניתן להקיש מהם. בדומה, עניינו של **נג'אר**, שהיה מעורב באירוע הנדון, אינו שונה באופן משמעותי, אלא השוני נובע מאופן תיקון כתבי האישום. לטענתו, אל מתחם העונש להיקבע בין 16 ל-60 חודשי מאסר ולמקם את עונשו של הנאשם בתחתיתו.

טענות ההגנה בעניינו של עג'לוני

11. באת-כוח של אבו הדוואן (להלן בפסקה זו - **הנאשם**) טענה כי הוא היה מעורב רק באירוע וכי קודם לאירוע זה ואף במשך כ-7-8 חודשים מאז האירוע ועד מעצרו, לא היה מעורב במעשה לא חוקי כלשהו. בעניין החלק הכללי בכתב האישום טענה כי הוא נוסח באופן צד צדדי, תוך התעלמות גם מאלימות מצד יהודים כלפי ערבים ממניע גזעני, לרבות חיסול אנשים, הריסת בתים וילדים שנהרגו. לטענתה, המצב שבו לשם הודאה בעבירות נאלצים נאשמים להודות גם בחלק הכללי, ללא כל הסתייגות או תוספת, תיק אחר תיק, היא בעייתית מאד ומוגזמת.

בעניין האירוע עצמו הדגישה כי התרחש במחנה הפליטים שועפאט, על רקע אירועים קשים וסערה גדולה וכי בתוך שטף האירועים, הנאשם היה מעורב באירוע אחד, שלא היה משמעותי במיוחד. דובר באיסוף בקבוקים והכנת בקבוקי תבערה ספורים שלאחריהם היו הפרות סדר משמעותיות סמוך למחסום המשטרה בכניסה למחנה הפליטים שועפאט. אלו שעלו לגג לקחו עמם שישה בקבוקי תבערה. מלכתחילה מטרתם הייתה מצומצמת ובפועל, סופו של האירוע, שאיש לא נפגע ודבר לא הוצת, מעיד על תחילתו. המעשה נעשה לשם אותה הפגנה אשר במהלכה אפילו לא נורו זיקוקים. השוטרים עצמם עמדו מתחת לגג, כך שבפועל, לא יכולים היו להיפגע מהאבנים ומבקבוקי התבערה. בכל מקרה, הנאשם יידה מספר אבנים ובקבוק תבערה אחד ממרחק כ-20 מטר. אף יש לתת את הדעת לכך שהרשעת הנאשם היא בניסיון לעבור עבירת חבלה בכוונה מחמירה, מכיוון שבפועל איש לא נפגע. בעניין עבירת הנשק טענה, כי הכוונה לבקבוק התבערה.

בעניין מדיניות הענישה הנהוגה טענה באת-כוח הנאשם כי רמת הענישה הנהוגה משקפת מתחמי ענישה נמוכים באופן משמעותי מזה שביקשה המאשימה ובעניין זה הפנתה אל מספר פסקי דין (חלקם נכללו ברשימה שהוגשה בנפרד), שיפורטו בהמשך הדברים. כן טענה, כי לא ניתן ללמוד מעניינו של נג'אר, החמור יותר מזה של הנאשם בשל השתתפותו בני אירועים, שבאחד המחסום הותקף באבנים ובזיקוקים ממרחק קטן יותר, הוא מבוגר יותר ולחובתו הרשעה קודמת. אף לא ניתן ללמוד מפסקי הדין שאליהם הפנתה המאשימה העוסקים בנסיבות חמורות יותר מבחינת חומרת המעשים, היקפם ומספר האירועים.

בעניין תסקיר שירות המבחן טענה באת-כוח הנאשם, כי הוא נערך ברגע האחרון, באמצעות היוועדות חזותית ובעזרת מתורגמן בלי שקצינת המבחן מבינה את שפתו של הנאשם ואת הדקויות בביטויים שהשתמש ואף לא התקיימה שיחה עם הוריו. לטענתה, מדובר בבחור טוב, העובד לפרנסתו מאז גיל 18, שאין לחובתו הרשעות קודמות. אף ברורות טענות המאשימה בעניין התסקיר. הוא הסביר את מעשיו כטענות בשיקול דעת ולכן התקשה להסביר את מניעיו. אף לא ברור איזה הסבר ציפתה קצינת המבחן לשמוע. הנאשם הצטרף אל צעירים אחרים ולאחר מעשה הבין שטעה, כך שדבריו מגלמים גם את חרטתו. לא ברור על יסוד מה נכתב בתסקיר כי לא הייתה התרשמות מביטויי חרטה ואף אין בו דבר בעניין העובדה שהנאשם גדל במחנה הפליטים שועפאט.

לנוכח כל האמור טענה באת-כוח הנאשם, כי יש להסתפק בתקופת מעצרו של הנאשם ולאפשר לו לשוב אל שגרת חייו ואל משפחתו. כפי שניתן היה להתרשם מדברי אמו, אין מדובר במשפחה "מרדנית", אלא ילדיה טובים, תומכים ואכפתיים.

דברי הנאשמים

12. **הנאשם אבו הדואן:** בדבריו הדגיש את הסיוע הרב שהוא מעניק לבני משפחתו בפרנסה ובדברים אחרים וביקש לאפשר לו להשתחרר כדי שיוכל להמשיך לסייע להם, מאחר רק הוא יכול לסייע להם. כן הדגיש כי הוא מבין את טעותו, הוא למד לקח ומתחייב לעולם לא לחזור על מעשיו. אלו היו דבריו: "אני רוצה להגיד שאני מתחרט מאד על מה שעשיתי. אני גם מתחרט על כל רגע שישבתי בתוך הכלא ולא יכולתי לתת עזרה למשפחה שלי. לפני המעצר שלי הייתי כל הזמן עוזר להם, אבא שלי זקוק לי כי הוא צריך את עזרתי וצריך אותי לידו והוא לא יכול לעבוד, וגם בגלל שאחי חולה ואין אף אחד שמפרנס את המשפחה חוץ ממני. אני צריך לצאת מהכלא כדי לעזור למשפחה שלי להתפרנס, להתקיים ולחזור לשגרת חיים שלי. למדתי לקח מהטעות שעשיתי. אני לא אחזור על זה עוד פעם, לא רוצה לחזור לכלא עוד פעם, רוצה להיות ליד המשפחה שלי ולעזור להם. אני מתחרט על כל זה".

13. **הנאשם עג'לוני:** בעניין האמור בתסקיר שירות המבחן אמר הנאשם, כי קצינת המבחן שאלה אותו מדוע עשה את המעשים ועל כך השיב כי הוא מתחרט על המעשים, לא התכוון להזיק לאיש, עשה טעות, למד את הלקח וכי לאחר האירוע וקודם מעצרו, לא היה מעורב בדבר נוסף מסוג זה. קצינת המבחן גם שאלה אותו מה הוא מבקש ועל כך אמר לה שכבר למד את הלקח, הוא רוצה לשוב לביתו ולחזור לעבוד כדי שיוכל להשתכר ולפרוע את חובותיו בשל הבית שקנה וכדי לסייע להוריו. עוד סיפר כי אחיו מסייעים לו בתשלומים וכי עליו להחזיר להם.

דין והכרעה

קביעת מתחם העונש ההולם

הערכים החברתיים שנפגעו מהעבירות ומידת הפגיעה בהם

14. מעשיו הנאשמים והעבירות שעברו פגעו בערכים החברתיים שעניינם שלום הציבור, שלמות הגוף, שלטון החוק והסדר הציבורי. לא אחת נקבע כי במעשיו ידיו אבנים ובקבוקי תבערה גלומה סכנה רבה ולפיכך יש לראותם בחומרה, אפילו לא נגרם נזק בפועל וזאת במיוחד אם העבירות נעברו על רקע אידיאולוגי ותוך ניסיון פגיעה בכוחות הביטחון. כך בין השאר נקבע, כי "בית משפט זה עמד לא אחת על הסכנה הגלומה במעשים מעין אלה, העלולים לגרום לנזק רב ואף לגבות קורבנות בנפש. לפיכך נפסק כי יש להתייחס בחומרה גם למקרים שבהם לא נגרם נזק בפועל מעבירות אלו (ראו למשל ע"פ 9821/16 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (30.11.2017); ע"פ 4324/16 נגאר נ' מדינת ישראל, פסקה 12 (31.7.2016)). הדברים מקבלים משנה תוקף כאשר העבירות האמורות מבוצעות על רקע אידיאולוגי, תוך ניסיון לפגוע בכוחות הבטחון (ע"פ 733/17 אבו מיאלה נ' מדינת ישראל, פסקאות 14-15 (7.6.2017))" (ע"פ 2390/17 מרזיק נ' מדינת ישראל (28.12.2017), כבוד השופט ע' פוגלמן, פסקה 11 (להלן - עניין מרזיק)).

בחינת מדיניות הענישה הנוהגת

15. **פסקי הדין שאליהם הפנתה המאשימה:** מעבר לפסקי הדין שהוזכרו לעיל, בישיבת הטיעונים לעונש בעניין עג'לוני הפנתה המאשימה גם אל פסקי הדין הבאים:

(1) ע"פ 9723/16 **נאצר נ' מדינת ישראל** (26.10.2017) - המערער הורשע על-פי הודאתו בעבירות סיוע לייצור נשק, הצתה, שתי עבירות ניסיון תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, שלוש עבירות התפרעות והפרעה לשוטר בנסיבות מחמירות, אשר נעברו במהלך שלושה אירועים שונים של הפרות סדר ויידוי אבנים ובאחד מהם גם סייע לאחרים לידות בקבוקי תבערה. על הנאשם הושטו 45 חודשי מאסר בפועל ומאסר מותנה.

(2) ת"פ (מחוזי ירושלים) 49353-04-21 **מדינת ישראל נ' ג'ית** (17.11.2022) - הנאשם הורשע על-פי הודאתו בארבע עבירות התפרעות ובעבירות מעשה פזיזות ורשלנות בצוותא, מעשה פזיזות ברשלנות, ניסיון חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, שתי עבירות הפרעה לשוטר בנסיבות מחמירות וניסיון תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, אשר נעברו במהלך ארבעה אירועים שונים במהלך התפרעויות והפרות סדר בתקופת מבצע "שומר חומות". נקבע מתחם עונש בין 32 ל-48 חודשי מאסר. הושטו 32 חודשי מאסר בפועל ועונשי מאסר מותנה.

(3) ת"פ (מחוזי ירושלים) 10894-06-21 **מדינת ישראל נ' אבו זינה** (8.12.2021) - הרשעה על-פי הודאה בעבירות התפרעות, מעשה פזיזות ורשלנות, פעולה בנשק למטרת טרור ומעשה טרור של חבלה בכוונה מחמירה. דובר בהצתת צמיגים והשלכתם אל עבר שוטרים וביידוי אבנים וירי זיקוקים לעברם, לאחר חסימת הכביש באמצעות פחי אשפה. נקבע מתחם עונש בין 30 ל-60 חודשי מאסר בפועל. על הנאשם, כבן 24, נעדר הרשעות קודמות, הושטו 30 חודשי מאסר בפועל ומאסר מותנה. ערעור הנאשם על העונש נדחה (ע"פ 18/22 **אבו זינה נ' מדינת ישראל** (27.7.2022)).

16. **פסקי הדין שאליהם הפנה בא-כוחו של הנאשם אבו הדואן:**

(1) ת"פ (מחוזי ירושלים) 32585-03-21 **מדינת ישראל נ' קוואסמה** (10.11.2021) - גזר דין בעניין בגיר ושני קטינים. הבגיר, שלחובתו שלוש הרשעות קודמות ושני מאסרים מותנים בני הפעלה, הורשע בעבירות התפרעות, מעשה טרור של ניסיון הצתה בצוותא ופעולה בנשק למטרות טרור בצוותא. הנאשמים היו חלק מחוליה שנגד חברה הוגשו מספר כתבי אישום. בהתאם לענישה שנקבעה בעניין שאר המעורבים, נקבע מתחם עונש בין 10 ל-18 חודשי מאסר. הושטו 16 חודשי מאסר, הופעלו שני מאסרים מותנים, חלקם במצטבר וסך הכול 21 חודשי מאסר בפועל ומאסרים מותנים.

(2) ת"פ (מחוזי ירושלים) 40220-06-21 **מדינת ישראל נ' ג'אבר** (6.7.2022) - הרשעה בהתאם להודאה בעבירות מעשה טרור של ניסיון הצתה, מעשה טרור של חבלה בכוונה מחמירה, יידוי אבן לעבר כלי תחבורה וחבלה במזיד. דובר באירוע של יידוי אבנים ובקבוקי תבערה לעבר אוטובוס בתקופת מבצע 'שומר חומות'. נקבע מתחם עונש בין 30 ל-60 חודשי מאסר. על הנאשם, כבן 23, נעדר הרשעות קודמות, הושטו 38 חודשי מאסר בפועל ושני עונשי מאסר מותנה.

(3) ת"פ (מחוזי ירושלים) 22572-05-21 **מדינת ישראל נ' בכירא** (21.3.2022) - הרשעה בהתאם להודאה בעבירות איומים ממניע גזעני, מעשה טרור של חבלה בכוונה מחמירה, מעשה טרור של ניסיון חבלה מחמירה. באישום הראשון דובר בנהיגת רכב לכיוון הולכי רגל בעלי חזות יהודית-חרדית בכוונה להפחידם וממניע גזעני ויידוי אבן לעברם, אשר גרמה לשבר בידו של אחד מהם. באישום השני דובר ביידוי אבן מרכב אל עבר הולכי רגל בעלי חזות יהודית-חרדית. נקבע מתחם עונש בין 30 ל-54 חודשי מאסר. על הנאשם, כבן 19, הושתו 30 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה ופיצוי לנפגע בסך 12,000 ₪.

(4) ת"פ (מחוזי ירושלים) 49353-07-21 **מדינת ישראל נ' ג'ית** (17.11.2022) - הרשעה בהתאם להודאה בארבע עבירות התפרעות, בשתי בעבירות מעשה פזיזות ורשלנות שאחת מהן בצוותא, בעבירת ניסיון חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, שתי עבירות הפרעה לשוטר בנסיבות מחמירות ובעבירת ניסיון תקיפת שוטר. דובר בארבעה אישומים בעניין ארבעה אירועים במהלך מצב 'שומר חומות', אשר כללו התפרעות, חסימת כבישים ויידוי אבנים ובקבוקי תבערה וירי זיקוקים. אחד האירועים היה במתחם הר הבית. נקבע מתחם עונש בין 32 ל-48 חודשי מאסר. על הנאשם, כבן 19.5 במועד העבירות, הושתו 32 חודשי מאסר בפועל ועונשי מאסר מותנה.

(5) עניין **אבו זינה** - הוגש גם באמצעות המאשימה (ראו פירוט לעיל).

(6) ת"פ (מחוזי ירושלים) 40118-06-21 **מדינת ישראל נ' ראזם** (5.1.2022) - הרשעה על-פי הודאה בשתי עבירות התפרעות ובעבירות ניסיון הצתה, החזקת נשק, הפרעה לשוטר בנסיבות מחמירות וניסיון תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות. דובר בשני פרטי אישום שעניינם יידוי אבנים, בקבוקי זכוכית ובקבוקי תבערה אל עבר כוחות הביטחון במהלך התפרעויות בתקופת מצב 'שומר חומות'. הנאשם כבן 19 במועד העבירות, נעדר הרשעות קודמות. נקבע מתחם עונש בין 20 ל-40 חודשי מאסר בפועל. הושתו 25 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה וקנס.

(7) ת"פ (מחוזי ירושלים) 25089-02-21 **מדינת ישראל נ' טאהא** (13.9.2021) - הרשעה על-פי הודאה בשתי עבירות התפרעות, עבירת מעשה טרור של חבלה בכוונה מחמירה ושתי עבירות פעולה בנשק למטרת טרור במסגרת שני פרטי אישום. דובר ביידוי אבנים ובקבוקי תבערה ובירי זיקוקים אל עבר כוחות הביטחון. נקבע מתחם עונש בין של 24 ל-54 חודשי מאסר. הנאשם כבן 21, נעדר הרשעות קודמות. בהתחשב במצבו הקוגניטיבי, הושתו 30 חודשי מאסר בפועל ומאסר מותנה.

(8) ת"פ (מחוזי ירושלים) 60308-05-21 **מדינת ישראל נ' עוידה** (29.12.2021) - הרשעה על-פי הודאה בעבירת התפרעות, ארבע עבירות חבלה במזיד לרכב ממניע גזעני ותקיפה בנסיבות מחמירות ממניע גזעני. בשל קשיים ראייניים בין השאר בעניין הזהויות, הסדר הטיעון כלל הסכמה בעניין העונש שלפיה הושתו 12 חודשי מאסר בפועל, עונשי מאסר מותנה ופיצוי לארבעת הנפגעים (סה"כ 3,500 ₪).

17. **פסקי הדין שאליהם הפנתה באת-כוחו של הנאשם ענ'לוני**

(1) ת"פ (מחוזי ירושלים) 7942-05-18 **מדינת ישראל נ' איוב הנדי** (15.1.2019) - הנאשם הורשע על-פי הודאתו בעבירות ייצור נשק בצוותא, נשיאת נשק וניסיון הצתה. הנאשם ואחרים הכינו בקבוקי תבערה, הציתו אותם ויידו אותם אל עבר בית החולים הדסה הר הצופים. נקבע מתחם עונש בין 10 ל-30 חודשי מאסר. במועד מתן גזר הדין נשא הנאשם עונש מאסר למשך 52 חודש שהושת עליו בהליך אחר. הושתו 20 חודשי מאסר בפועל, מהם 8 בחופף למאסר הנוסף וכן הושתו עונשי מאסר מותנה.

(2) ת"פ (מחוזי ירושלים) 58496-09-20 **מדינת ישראל נ' פלוני** (20.1.2022) - ארבעה נאשמים, שניים בגירים ושניים קטינים, הורשעו בריבוי עבירות שנעברו בצוותא בקשר לתשעה אירועים (תשעה אישומים), שכל אחד מהם היה מעורב רק בחלקם. בכלל זה הורשעו בעבירות ניסיון הצתה, יידוי אבן לעבר כלי תחבורה, מעשה פזיזות ורשלנות, הפרעה לשוטר במילוי תפקידו בנסיבות מחמירות וייצור נשק. הנאשמים, למעט אחד, היו נעדרי הרשעות קודמות. הושתו עונשי מאסר בפועל כלהלן: הנאשם 1, קטין שהורשע בשישה אישומים - 44 חודש; הנאשם 2, בגיר שהורשע בשמונה אישומים - 30 חודש; הנאשם 3, קטין שהורשע בחמישה אישומים - 30 חודש; הנאשם 4, בגיר שלחובתו הרשעה קודמת, שהורשע בחמישה אישומים - 30 חודש. כן הושתו על ארבעתם עונשי מאסר מותנה.

(3) ת"פ (מחוזי ירושלים) 43314-02-21 **מדינת ישראל נ' פלוני** (1.12.2021) בעניין הנאשמים 5 ו-6 (בגירים) - הנאשמים הורשעו על-פי הודאתם. הנאשם 5 הורשע באישום אחד בעבירות מעשה טרור של ניסיון הצתה בצוותא ופעולה בנשק למטרת טרור. הנאשם 6 הורשע בחמישה אישומים במספר עבירות מעשה טרור של ניסיון הצתה בצוותא, פעולה בנשק למטרות טרור, סיוע למעשה טרור של ניסיון הצתה ופעולה בנשק למטרות טרור. דובר ביידוי בקבוקי תבערה אל עבר בתי יהודים מאוכלסים בשכונת ג'באל מוכבר ובעבירות לפי חוק המאבק בטרור. בעניין הנאשם 5 נקבע מתחם עונש בין 20 ל-30 חודשי מאסר והושתו עליו 22 חודשי מאסר בפועל. בעניין הנאשם 6 נקבע מתחם עונש בין 50 ל-100 חודשי מאסר והושתו עליו 52 חודשי מאסר. זאת לצד מאסרים מותנים ופיצויים לנפגעת. ערעורו של אחד הנאשמים נדחה (ע"פ 285/22 **עבדאת נ' מדינת ישראל** (21.6.2022)).

(4) ת"פ (מחוזי ירושלים) 17823-02-19 **מדינת ישראל נ' אבו אלהוא** (8.1.2020) - הנאשם הורשע על-פי הודאתו בשלוש עבירות התפרעות, שתי עבירות הפרעה לשוטר בנסיבות מחמירות, שתי עבירות ניסיון תקיפה בנסיבות מחמירות, ניסיון היזק מיוחד ושתי עבירות הצתה, בקשר לשלושה אישומים שעניינם יידוי אבנים מגגות בתים אל עבר שוטרים, רכבי משטרה ומצלמות מב"ט והצתת ארונות תקשורת של מצלמות. נקבעו שני מתחמי ענישה, בין 12 ל-36 חודשי מאסר ובין 12 ל-30 חודש. הושתו 26 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה וקנס.

(5) ת"פ (מחוזי ירושלים) 66152-06-20 **מדינת ישראל נ' אבו סכראן** (7.3.2021) - שני הנאשמים הורשעו על-פי הודאותיהם בעבירות בקשר לארבעה אירועים (ארבעה אישומים). בהן, מעשה טרור של הצתה ושתי עבירות מעשה טרור של ניסיון להיזק בזדון. אחד הורשע גם במעשה טרור של מעשה פזיזות ורשלנות. דובר ביידוי בקבוקי תבערה וירי זיקוקים אל עבר בתי מגורים של משפחות יהודיות בשכונת נוף ציון הסמוכה לג'בל מוכבר ולעבר כלי רכב של יהודים. בעניין הנאשם 1, שהורשע בארבעת האישומים נקבע מתחם עונש בין 20 ל-40 חודשי מאסר והושתו עליו 26 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה וקנס בסך 10,000 ₪. בעניין הנאשם 2, שהורשע בשלושה אישומים, נקבע מתחם עונש בין 15 ל-30 חודשי מאסר והושתו עליו 18 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה וקנס בסך 7,000 ₪.

(6) ת"פ (מחוזי ירושלים) 30932-05-21 **מדינת ישראל נ' יאזן** (24.5.2022) - הנאשם הורשע על-פי הודאתו בשורה של עבירות שנעברו בארבעה אירועים (ארבעה אישומים) שעניינם התפרעויות, יידוי בקבוקי תבערה וזיקוקים אל עבר כוחות הביטחון בשכונת עיסאווייה. בין השאר, עבירות התפרעויות, ניסיון תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, מעשה פיזיות ורשלנות, ניסיון מעשה טרור של ניסיון הצתה, הפרעה לשוטר בנסיבות מחמירות וניסיון תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות. נקבע מתחם עונש בין 3 ל-7 שנות מאסר. על הנאשם, צעיר נעדר הרשעות קודמות, הושתו 40 חודשי מאסר ומאסר מותנה.

(7) ת"פ (מחוזי ירושלים) 32585-03-21 **מדינת ישראל נ' קוואסמה** (10.11.2021) - הוגש גם באמצעות בא-כוח הנאשם אבו הדוואן (ראו פירוט לעיל).

נסיבות מעשי העבירות

18. נסיבות מעשי העבירות אשר נשקלו הם אלו: **ראשית**, עיתוי העבירות אשר נעברו במהלך מבצע "שומר חומות". בעניין זה נקבע כי **"יש מקום ליתן משקל מתאים גם לפרק הזמן שבו נעברו העבירות, במהלכו הייתה האוכלוסייה האזרחית נתונה למתקפה של אלפי רקטות... ובמקביל התעורר גל של הפרות סדר והתפרעויות אלימות, שכלל תקיפת כוחות הביטחון, כמו גם תקיפת אזרחים יהודים וערבים. גם בכך יש להקρίין גם על אפיוני החומרה של ההתפרעויות והעבירות האחרות שבוצעו ממניע של גזענות"** (עניין **אסווד**, כבוד השופט ע' פוגלמן, פסקה 10. כן ראו עניין **אבו זינה**, פסקה 2); **שנית**, העבירות נעברו לאחר תכנון והכנה אשר כללו את הכנת בקבוקי תבערה. הנאשם עג'לוני ואדם נוסף ייצרו שלושה בקבוקי תבערה וכי הוא יידה בקבוק תבערה אחד; **שלישית**, דובר בעבירות אשר נעברו כחלק מהתפרעויות מאורגנות (עניין **אסוואד**, שם). במסגרתה פעלו הנאשם אבו הדוואן ושותפיו בנחישות לפגוע בכוחות הביטחון, אשר התבטאה בכך שלאחר שהשוטרים החלו להשתמש באמצעים לפיזור הפגנות, הם ירדו מגג המכולת ועברו אל גג אחר ומשם יידו את חתיכות אבני השיש אל עבר כוחות הביטחון. לפיכך נסיבות העבירות בעניינו חמורות משל הנאשם עג'לוני; **רביעית**, כל אחד מהנאשמים היה מעורב באירוע אחד ובפועל לא נגרם כל נזק, אולם ניתן משקל לפוטנציאל הנזק הרב, אפילו לא התממש. זאת במיוחד בעניין מעשיו של הנאשם אבו הדוואן ושותפיו, אשר יידו חתיכות אבני שיש מגובה אל עבר שוטר מסוים ואף פגעו בו, גם אם הוא כלל לא נפצע (השוו עניין **אגבאריה**); **חמישית**, דובר במעשים ממניע אידיאולוגי ואף חזקה על הנאשם כי הבינו את חומרתם, את הפסול בהם ואף יכולים היו להימנע מעשייתם.

קביעת מתחם העונש ההולם - סיכום

19. **"בעבירות מהסוג הנדון... קיים מנעד רחב של עונשים בהתאם לטיבו של המעשה ולנסיבותיו האישיות של העושה, כשהמגמה בשנים האחרונות היא לעבר החמרה בענישה (...)"** ((ע"פ 2390/17 מרזיק נ' מדינת ישראל (28.12.2017), כבוד השופט ע' פוגלמן, פסקה 11).

עם זאת, פסקי הדין שאליהם הפנו הצדדים ואשר עיקריהם פורטו לעיל, רובם מהעת האחרונה, משקפים נכונה את

רמת הענישה הנהוגה והמקובלת. כאמור בעניין **אבו זינה**, "זוהי מדיניות הענישה אשר נקבעה בפסיקתנו מן הזמן האחרון" (כבוד השופט א' שטיין, פסקה 4). נזכיר כי כמפורט לעיל, באותו עניין נדחה ערעור של נאשם כבן 24 (מבוגר מהנאשמים הנדונים), שעליו הושתו 30 חודשי מאסר בפועל בנסיבות חמורות מאלו הנדונות (הוא הורשע בעבירות התפרעות, מעשה פזיזות ורשלנות, פעולה בנשק למטרת טרור ומעשה טרור של חבלה בכוונה מחמירה בשל הצתת צמיגים והשלכתם אל עבר שוטרים, ידיו אבנים וירי זיקוקים לעברם לאחר חסימת הכביש באמצעות פחי אשפה). אף עניינו של **נג'אר** (השוותף), שעליו הושתו 36 חודשי מאסר בפועל, חמור מעניינם של הנאשמים הנדונים, מאחר שהיה מעורב בשני אירועים, לחובתו הרשעה קודמת בעבירות דומות והוא מבוגר יותר (כבן 24).

בנסיבות אלו לא נמצאה הצדקה לחרוג לחומרה באופן כה קיצוני מרמת הענישה המקובלת והנהוגה, תוך הכפלה ואף שילוש הענישה הנהוגה והמקובלת, כפי שמבקשת המאשימה. אפילו היה מקום לשקול החמרה בענישה, ראוי היה לעשות כן באופן הדרגתי. בוודאי לא נמצאה הצדקה לחרוגה כה משמעותית מרמת הענישה המקובלת והנהוגה, אשר למרבה הצער, בשל ריבוי מקרים ועבירות מהסוג הנדון, מוכרת היטב לשופטי בית משפט זה. פסקי הדין הרבים שפורטו לעיל, הם רק דוגמה חלקית.

20. בהתאם לאמור, בהתחשב בעיקרון ההלימה, בערכים החברתיים שנפגעו ממעשי העבירות ובמידת הפגיעה בהם, תוך התחשבות במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות שבהן עבר כל אחד משני הנאשמים את העבירות שבהן הורשע, כפי שאלו פורטו לעיל, מתחם העונש ההולם בעניין כל אחד משני הנאשמים הוא כלהלן:

בעניין אבו הדואן, בין 26 ל-48 חודשי מאסר בפועל; בעניין הנאשם עג'לוני, בין 24 ל-48 חודשי מאסר בפועל.

גזירת עונשם של הנאשמים בגדרי מתחם העונש

נסיבותיהם של הנאשמים (שאינן קשורות במעשי העבירות)

21. **הנאשם אבו הדואן:** כבן 21, נעדר הרשעות קודמות, אשר עד האירוע הנדון ואף בחודשים שלאחריו שקדמו למעצרו הוא ניהל אורח חיים נורמטיבי, לא היה קשור בחברה שלילית ואף היה עמוד התווך של משפחתו שעליו היה עול פרנסתם. זאת בייחוד לנוכח מצבם הרפואי של אביו ושל אחיו, כמפורט בתסקיר שירות המבחן, אשר הסתייעו רבות בנאשם. בנסיבות אלו, כאמור בתסקיר וכדברי הנאשם עצמו, נראה כי למאסר ממושך עשויות להיות השלכות לא רק על הנאשם אלא על שאר בני משפחתו. כן נשקלה לזכותו הודאתו בעובדות כתב האישום והכרתו באחריותו למעשים. אמנם נאמר בתסקיר כי הוא התקשה בכך בשיחתו עם קצין המבחן, אולם בדבריו בדיון שוכנעתי כי חרטתו כנה וכי כדבריו, הפיק את הלקח והוא אף התחייב להימנע מכל מעורבות נוספת בפלילים. לצד אלו ניתן משקל גם לנסיבות חייו המורכבות ולשאיפותיו הנורמטיביות, כמפורט בתסקיר.

22. **הנאשם עג'לוני:** כבן 21.5, נעדר הרשעות קודמות, אשר בדומה לשותפו, ניהל אורח חיים נורמטיבי קודם

לאירוע הנדון ואף בחודשים שלאחריו אשר קדמו למעצרו ואף לא היה קשור בחברה שלילית או בפלילים, אלא עבד לפרנסתו ותכנן את עתידו. כן נשקלה לזכותו הודאתו בעובדות כתב האישום והכרתו באחריותו למעשים. בעניין האמור בעניין זה בתסקיר, מקובלים עלי דברי הנאשם ובאת-כוחו, כי לנוכח אופן עריכת התסקיר (ברגע האחרון ובאמצעות היועדות חזותית ומתורגמן), לא מן הנמנע כי חלה אי הבנה בכל הנוגע לדברי הנאשם. מדבריו בדיון שוכנעתי כי אף חרטתו כנה וכי הוא אמנם הפיק את הלקח וכי לא ישוב לעבור עבירות. דברים אלו אף נתמכו בדבריה של אמו.

גזירת עונשיהם של הנאשמים

23. איזון כל השיקולים האמורים, לרבות עמדת המאשימה וטענותיהם של באי-כוח הנאשמים, שקילת שיקולי הרתעתו האישית של כל אחד מהנאשמים ושיקולי הרתעת הרבים, מוביל להעמדת עונשיהם של שניהם בתחתית מתחם העונש ההולם. זאת לצד מאסר מותנה שימש גורם מרתיע מפני חזרה לעבור עבירות נוספות. בשל הדוחק הכלכלי של משפחותיהם והעובדה שלא נגרם נזק ממעשיהם, לא ראיתי לנכון להשית עליהם קנס כספי.

גזר הדין - סיכום

24. לנוכח כל השיקולים שהובאו לעיל, על הנאשמים נגזרים העונשים שלהלן.

25. הנאשם אבו הדואן

א. מאסר בפועל למשך **עשרים ושישה חודש**, החל מיום מעצרו ביום 7.12.2021 (במקרה של סתירה לרישומי שב"ס, יש לפעול על-פי רישומיו).

ב. מאסר מותנה למשך **שישה חודשים**. הנאשם יישא עונש זה אם תוך שלוש שנים מיום שחרורו מן המאסר יעבור עבירת אלימות או עבירת רכוש מסוג פשע, או ניסיון לעבור עבירה כאמור.

ג. מאסר מותנה למשך **שלושה חודשים**. הנאשם יישא עונש זה אם תוך שלוש שנים מיום שחרורו מן המאסר יעבור עבירת התפרעות או יעבור עבירת אלימות או עבירת רכוש מסוג עוון, או ניסיון לעבור עבירה כאמור.

26. הנאשם עג'לוני

א. מאסר בפועל למשך **עשרים וארבעה חודש**, החל מיום מעצרו ביום 2.1.2022 (במקרה של סתירה לרישומי שב"ס, יש לפעול על-פי רישומיו).

ב. מאסר מותנה למשך **שישה חודשים**. הנאשם יישא עונש זה אם תוך שלוש שנים מיום שחרורו מן המאסר יעבור עבירת אלימות או עבירת רכוש מסוג פשע, או ניסיון לעבור עבירה כאמור.

ג. מאסר מותנה למשך **שלושה חודשים**. הנאשם יישא עונש זה אם תוך שלוש שנים מיום שחרורו מן המאסר יעבור עבירת התפרעות או יעבור עבירת אלימות או עבירת רכוש מסוג עוון, או ניסיון לעבור עבירה כאמור.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך ארבעים וחמישה יום.

ניתן היום, ז' בשבט התשפ"ג, 29 בינואר 2023, במעמד הנאשמים ובאי-כוח הצדדים כמפורט בפרוטוקול הדיון מהיום.

**תמר בר-אשר,
שופטת**